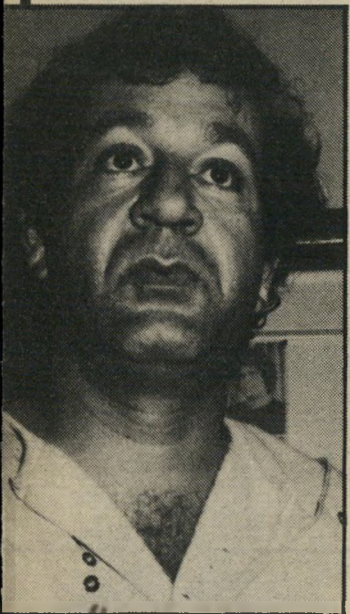

סגניניצב אנקורי
מילחמת סמכויות

פורש דורי
חברמניות ואמביציות

אזה קיבל במישרין, וללא רשות הק צין הממונה עליו.
באישום השני הוא מואשם שהמ שיד להתרועע עם חברו גרובר, שקיי בל מעמד של ערמדינה במישפטו של מפקח שלמה שליט בפרשת הגניבה מהכספת. גרובר היה שותף סוד, ובירועין סייע בידי שליט בהסתרת הכסף ובאימסירת המידע על הגניבה.

האישום השלישי קשור בתשלום להזמנות לברמיצווה של בנו בכורו, אפרים. פרידמן מואשם בעשיית פעול להמכונות להכשיל חקירה או פעולה מישפטית, בכך ששוחח עם גרובר והזכיר לו את התשלום במומן של 2000 שקלים, אחרי שהתברר לו שה צ'ק שהוא נתן כהתחלה לא נפרע.

האישום הרביעי קשור ביחסים הבין-אישיים בתוך היחידה. פרידמן מואשם, שבישיבה של קציני היחידה בחדרו של חפץ, ביקש מרביפקר תליו (כיום סגניניצב המשרת ביחידה המר כזית) "שלא יקשקש" יותר מדי, כאשר יגיע החוקר מיחידת חקירות-פנים של המישטרה. החוקר, פקד יגאל אלון, הגיע באותו בוקר כדי לגבות עדויות בפרשה.

גם באישום החמישי מואשם פריד- מן בעשיית פעולה המכוננת להכשיל חקירה או פעולה מישפטית, וזאת בפנייתו לרביסמל ראשון שלמה וייס, איש חוליית הכייסים ביחידה. וייס נחקר יום קודם לכן בירושלים. הוא סיפר לחוקרו שיחד עם שוטר אחר ביחידה שהיה בבית-הדפוס של גרובר, לצורך הדפסת הזמנות. וייס העיד ששמע את גרובר אומר: "אין צורך לשלם. גם פרידמן לא שילם."

החברים הם העדים

אישום האחרון שבו מואשם פרידמן, מייחס לו התחברות שלא לצורך לאנשים הידועים כעבריינים. פרידמן מואשם, שמשנת 1975 הוא קיים מערכת יחסים חברית עם אדם בשם רודיק חנקוק. היחסים כללו ביקורים מישפחתיים הרדיים האחד אצל חברו וידידות אישית קרובה. חנקוק, כך נאמר בכתב-האישום, הינו עבריון, ורשום ביחידה המרכזית כנדקואי — עובדה שהיתה ידועה לפרידמן.
לכל סעיפי-האישום שבהם מואשם

של פרידמן, שבו בלטו רביפקד זאכי רנה ושוטריה הוותיקים של היחידה.

לא "לקשקש!"

מאבק של חפץ, שהתנהל כאמצעות התיקשורת ובבית-הדין למישמעת של המישטרה, פתח צוהר דק לציבור. ההתמודדות על כס הפי קוד ביחידה ועל מילחמת-הסמכויות קיבל גיבוי מלא מהתומכים העיקריים, הניצבים במישטרה. תורגמן, שהחזיר את פרידמן מיפו ליחידה המרכזית, עמד מאחוריו ונתן לו גיבוי. ואילו את הגיבוי לחפץ נתנו ניצב צבי בר (מפקד דו לשעבר של חפץ וכיום ראש אגף מיצעעים במישטרה) וניצב דויד קר אום, כיום מפקד מחוז תל-אביב. איהסדר עדיין נמשך. לפני שבר עיים כינס ניצב קראום את קציני היחידה והודיע להם שפרידמן יוצא לחופשה. הוא ביקש להבהיר שהחופש שה הוא יזומה על-ידי פרידמן, והיא מתבקשת בגין המישפט המישמעתי העומד ותלוי נגדו בבית-הדין למישמעת.

הקצינים קפאו על מקומם. חלקם הכיר את פרידמן שנים רבות. השמר עות על המישפט המישמעתי הילכו עוד קודם במיסדרונות היחידה, אולם לרגע הזה הם לא ייחלו.

משה פרידמן (39), נשוי לשרה, ואב לשלושה — אפרים (15), טובית (9) ויונת (7) — החל את שירותו ביחידת בשנת 1970, מייד בתום קורס המי פקחים. שמו נקשר כמעט בכל פרשיה בה עסקה היחידה. גם מתנגדיו לא שוכחים לציין את ההשקעה המרובה שהשקיע בעבודתו במישטרה, ובטיי פוח הגאווה של היחידות שעליהן פיקד.

פרידמן נמצא כעת בחופשה, בביתו ברמת-השרון. הוא מתכוון היטב למישפטו. שני עורכדיין ייצגו אותו במישפט. אורי וגמן ואברהם לנר שטיין.

פרידמן מואשם בשישה סעיפי-אישום, הנחשבים כחמורים במיכלול עבירות המישמעתי, על-פי פקודות המישטרה. בסעיף הראשון הוא מואשם שקיבל משימעון גרובר, בעל בית דפוס בתל-אביב, חבר וידיד-מישפחה, חמש תמונות שמו, תמונה נוספת, ביגדי ילדים וחבילות ממתקים. את כל

מפקח שלמה שליט. פרשה זו עוררה שאלות ותמיהה על מצבה העגום של היחידה.

המפקח שלמה שליט (35), מהשוט רים הוותיקים והידועים ביחידה, נתפס בפרשיית גניבת מטבע רז מכספת של נרצה. הוא גנב את הכסף יחד עם נכדו של הנרצה. הגניבה בוצעה במיסגרת צוות חקירה מיוחד, שעליו הוא היה ממונה. שליט נשפט, הורשע ונגזרו עליו חמש שנות מאסר. שוטרי היחידה התיישו כמעשה חברים, והאזרחים לא ייכלו את המעשה.

המצב הפך בלתי-נסבל. הלפר, שהתפטר מהשירות במישטרה, גיחל מאבקים הרדיים מעל דפי העיתונות עם ניצב אברהם תורגמן. מאבקים אלה לא הוסיפו כבוד למישטרה. הלפר הוכרז או כסיכון ביטחוני, והכניסה למטה המחוז נאסרה עליו.

פרשת ההדלפות לעיתונאים, שבה הואשם חפץ, יצרה מחדש את ירי החיצים לכיוון היחידה. היתוב המודיעיני והטיפול ביריעות כפי שהם נעשו במישטרה, לא מצאו חן בעיני חפץ. הדרך שבה הוא נקט כדי להביע את מחאתו ואת חוסר שביעות-רצונו מהטיפול הכושל של המחוז הררומי בנושא המידע על הריבית היתה פשוטה: הוא אישר ידיעות שכבר היו בידי העיתונאים.

חפץ אינו נחשב, בקרב קציני המי חזו, לקצין מיקצועני בנושאי עבורת המישטרה. הוא החל את דרכו במישטרת ישראל בפקידו על היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור. הוא הגיע למישטרה מצה"ל, שם שימש במיכלול תפקידים ברמת הגדוד, ואף שימש כמפקד גרוד סדיר בחטיבת צנחנים. אופי הפיקוד וההתייחסות שלו לפקודים היו שונים מהגישה המישטרית המקובלת. הוא היה חברי יותר. שוטרים הרגיי שו בנוח כשאסף נמצא איתם, וליווה אותם כביצוע תפקידיהם. אצלו לא היתה קיימת מחיצה בין מפקדים ופי-קודים.

גישתו החברתית והאוהדת מחד וחוסר מיקצועיותו מאידך יצרו מצב מתוח בינו לבין מפקדי-המחוז, תורגמן.

שובו של פרידמן ממרחב יפו והצבתו כתפקיד סגני-מפקד היחידה יצרו בעיה כפולה ומכופלת. תורגמן העדיף והוקיר את נסיונו האישי של פרידמן בנושאי בילוש ומודיעין, וזו גם הסיבה שהוא הירבה להתייעץ איתו ולהעביר לו ישרות הוראות-ביצוע.

השוטרים והקצינים הרגישו את שעמד להתרשש. נוצרו שני מחנות. המחנה שתמך בחפץ כלל את סגני-ניצב הלפר, פקד אלי ארוי, פקד חיים כולקין וסגני-ניצב יורם וינר (שפרש, בינתיים, לגימלאות). מנגד היה המחנה

נכון שבתקופת אסף, ובתקופתי, היתה פרישה מוגברת ביחידה, אבל היא היתה על רקע תנאי-השכר, ככלל לא על רקע יחסים אישיים.

אני זוכר שאסף התרועע בפני ניצב תורגמן שמתהווה תופעה של עזיבת שוטרים, אבל מפקד המחוז התעלם ממנה. בשלב הקריטי, כשהשוטרים פרשו, האיש תורגמן את אסף.

בתקופה זו ביקשתי מתורגמן לצאת לחופשה ללא תשלום. הסיבה היתה מכלול היחסים העכורים בין אסף חפץ למשה פרידמן ובין תורגמן לבין חפץ. תורגמן ניסה בכל דרך להכליל בדרכו ובעבודתו של אסף. הבקשה לחופשה לא אושרה לי ונאלצתי להתפטר.

עד כאן סיפורו של אמנון הלפר.

תורגמן לא ויתר

בעבר הרחוק נעשו נסיונות לשכנע קצינים מצה"ל ביחידה המרכזית. סגניניצב בני מרום, היום ראש מדור בעלי-חיים במישטרה, הוצב לתפקיד בכיר ביחידה ולא השתלב. גם הנסיון לשכנע את רביפקד ברצבי, השהה עתה בחו"ל, לתפקיד ראש מי דור מודיעין, לא עלה יפה.

באותה תקופה הועבר פרידמן מתפקידו ביחידה למרחב יפו, שם שימש כסגני-מפקד המרחב.

המינוי הכולל ביותר היה מינויו של ניצב-מישנה חפץ כמפקדה החדש של היחידה, אחרי סיום תקופת כהונתו של ניצב-מישנה זכריה בנאי.

ניצב תורגמן כמפקד המחוז לא פינק את היחידה. הוא דרש ביצועים, ועמד מקורב בכל החקירות שהתנהלו ביחידה. הוא השתתף בתחקירים, ותמיד מצא את הזמן לעמוד על אופי ומהלך המצעעים. הוא לא ויתר ולא נרתע מלהעיר. הוא דרש תוצאות. שוטרי היחידה וקציניה לא אהבו זאת. הם לא הורגלו שמפקדי-מחוז מתערב בעבודתם השוטפת.

אסף חפץ שימש להם כפה, הביע את התמרמרותו בפומבי. תורגמן, הי דוע כאדם שלא אוהב מפקדים הממ רים את פיו, במיוחד בנושאים שבהם הוא שולט, לא ויתר לאסף. המצב הלא-בריא שיכנע את תורגמן להחזיר את משה פרידמן הביתה — ליחידה המרכזית. הוא מונה כסגנו של אסף.

סגניניצב יגאל אנקורי נזכר ומי חיד: "המצב היה מצחיק. תורגמן העי ביר הוראות-ביצוע למשה פרידמן, וזה הפעיל את השוטרים. פרידמן היה מערכך את אסף חפץ, אחרי הפעולה והיו מיקרים שחפץ שמע על פעולות שונות של יחידתו אחרי שנעשו."

פרשה מפורסמת. שהציבור נדהם לשמוע אודותיה, היתה הפרשה של

ניצבים תורגמן וקראום שני הפטרונים של שני המחנות

טריקים זולים

אפשר לסכם עם רביפקד יחור דה רורי, לשעבר קצין ביחידה. הוא מריר וכואב. הוא ידע ימים יפים ביחידה. "כואב לי כל המצב הזה. גם היום אני גאה להיכלל בין מקימיה ר ראשונה של היחידה. המערכת ה פנימית אצלנו היתה גולת הכותרת של אחוות יחידה, גיבוש ומוראל, דבר ש התבטא בפיקוד נכון ובדאגה אישית של מפקדים."

"אני אישית נפגעת מאוד. היה לי הכבוד להיות עצור: בהיותי קצין בכיר ביחידה הארצית ללוחמה בפשע, האי שימו אותי שצבעתי את דירתו של משה פרידמן. הרגשתי כחפץ שאין בו שימוש. השתמשו נגדי בטריקים זוי לים. נגרם לי עוול וסבלתי די. באיזה שטות האשימו אותי שאני, יהודה רורי, אצבע לפרידמן את הריריה?"
המורל במדור המשיך להידרדר. הרלפת המיסמד המישטרתי הסורי, שבו המליצה העוזרת ליועצת המישפי טיית של המישטרה, סגניניצב תנה אורנשטיין, להעביר לאלתר את פריד- מן מתפקידו. היוותה סממן נוסף לחוסר מישמעת ולתככים בין-אישיים. דווקא העובדה, שהשוטרים רס"ר איתן סער וסמ"ד יוסי שניידר, ששימשו בתפקיד רגיש ביחידה, הם המדלפים, אינה מעידה טובות על האווירה במדור.

ישראל גפן